
HANDELSKOOP

Rechtspraak

Rb. Midden-Nederland 29 oktober 2014, ECLI:NL:RBMNE:2014:5078

Een Nederlandse verkoper vordert in de hoofdzaak dat de rechtbank de koper veroordeelt tot betaling omdat zij aan de koper een partij huishoudelijke apparaten heeft geleverd en de koper een deel van de facturen voor deze levering onbetaald heeft gelaten. In het bevoegdheidsincident beroept de verkoper op een forumbeding in haar algemene voorwaarden. De koper vordert dat de rechtbank zich onbevoegd verklaart. In geschil is of tussen partijen wilsovereenstemming bestond over het forumkeuzebeding. De rechtbank stelt vast dat de vraag of de Nederlandse rechter bevoegd is in dit geval dient te worden beoordeeld aan de hand van de bepalingen van de EEX-Vo. Op grond van art. 23 EEX-Vo. kunnen partijen van wie er ten minste één woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, bij overeenkomst een gerecht (of de gerechten) van een lidstaat aanwijzen dat (die) bevoegd is (zijn) voor de beslechting van geschillen die tussen hen zijn of zullen ontstaan. Uitgangspunt van art. 23 EEX-Vo. is dat er sprake moet zijn van daadwerkelijke instemming van de partijen, ook indien sprake is van een tussen partijen lopende handelsbetrekking, waarbij partijen hun relatie steeds hebben geregeld op grond van algemene voorwaarden waarin een forumkeuzebeding is opgenomen.

Volgens de rechtbank is hetgeen de verkoper heeft gesteld onvoldoende om te kunnen concluderen dat tussen partijen wilsovereenstemming bestond over het forumkeuzebeding. Gesteld noch gebleken is dat bij aanvang van de handelsrelatie een mededeling is gedaan over het in de algemene voorwaarden vervatte forumkeuzebeding. Voorts is op de offerte en facturen niet vermeld dat een forumkeuzebeding deel uitmaakt van de algemene voorwaarden. Nu de koper heeft gesteld dat de verkoper niet vanaf het begin van de handelsrelatie haar algemene voorwaarden van toepassing heeft verklaard, had het volgens de rechtbank op de weg van de verkoper gelegen feiten en omstandigheden te stellen op grond waarvan vast zou kunnen komen te staan dat zij de door haar gehanteerde algeme-

ne voorwaarden op zodanige wijze aan de koper heeft meegedeeld dat de koper het in die voorwaarden opgenomen forumkeuzebeding kende of behoorde te kennen. De verkoper heeft echter slechts haar eerder ingenomen standpunt herhaald dat zij steeds het gebruik van de algemene voorwaarden op de facturen en offertes heeft vermeld.

De verkoper neemt subsidiair het standpunt in dat de Nederlandse rechter op grond van art. 5 lid 1 onderdeel a EEX-Vo. bevoegd is om van het geschil kennis te nemen. De rechtbank oordeelt als volgt. Volgens art. 5 lid 1 onderdeel a EEX-Vo. kan een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat ten aanzien van verbintenissen uit overeenkomst worden opgeroepen voor het gerecht van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd. Art. 5 lid 1 onderdeel b EEX-Vo. schrijft voor de toepassing van deze bepaling voor – tenzij anders is overeengekomen – dat voor overeenkomsten tot koop en verkoop van roerende lichamelijke zaken de plaats van uitvoering van de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt de plaats in de lidstaat is waar de zaken volgens de overeenkomst geleverd werden of geleverd hadden moeten worden. De regeling op grond van art. 5 lid 1 onderdeel b EEX-Vo. komt erop neer dat voor alle vorderingen uit de overeenkomst één rechter wordt aangewezen (de rechter van de plaats van levering) die bevoegd is kennis te nemen van alle vorderingen uit de koopovereenkomst. De verkoper heeft onbetwist gesteld dat levering van de koffiezet-apparaten heeft plaatsgevonden in Nederland. Daarom gaat de rechtbank in het kader van de beoordeling van de bevoegdheid uit van aflevering in Nederland. De Nederlandse rechter is dus op grond van art. 5 lid 1 onderdeel b EEX-Vo. bevoegd van deze vordering kennis te nemen.

Rb. Overijssel 3 december 2014, ECLI:NL:RBOVE:2014:6259

Recentelijk zag de Rechtbank Overijssel aanleiding om aansluiting te zoeken bij onderdeel 10 van *Opinie 13* over de *battle of forms*. De rechtbank paste de *knock-out-rule* toe en oordeelde op basis daarvan dat de respectievelijke algemene voorwaarden niet van toepassing zijn voor zover zij van elkaar verschillen. De ene

set algemene voorwaarden bepaalde dat Duits recht met uitzondering van de CISG van toepassing was. De andere set algemene voorwaarden bepaalde dat Nederlands recht van toepassing was. Aangezien beide sets algemene voorwaarden een verschillende rechtskeuze bevatten, concludeert de rechtbank dat het toepasselijk recht dient te worden bepaald zonder acht te slaan op de in de algemene voorwaarden van partijen opgenomen rechtskeuzes.

Rb. Rotterdam 1 oktober 2014, ECLI:NL:RBROT:2014:8295

Deze zaak betreft de koop/verkoop van partijen chemisch product door een Nederlandse verkoper aan een Zwitserse koper. De rechtbank oordeelt dat op deze koopovereenkomsten de CISG van toepassing is, nu beide partijen zijn gevestigd in een verdragsstaat en de koopovereenkomsten roerende zaken als onderwerp hebben (art. 1 lid 1 onderdeel a CISG), tenzij partijen de toepasselijkheid van de CISG contractueel hebben uitgesloten (art. 6 CISG). De verkoper stelt dat partijen de toepasselijkheid van de CISG hebben uitgesloten, omdat in zijn algemene voorwaarden een rechtskeuze is gemaakt voor het Nederlandse recht met uitsluiting van de toepasselijkheid van de CISG.

De rechtbank behandelt de vraag of de algemene voorwaarden van de verkoper onderdeel uitmaken van de overeenkomsten en overweegt dat dit moet worden beoordeeld op grond van de CISG (HR 28 januari 2005, ECLI:NL:HR:2005:AR4837, *NJ* 2006/517, m.nt. Th.M. de Boer). Pas daarna kan worden toegekomen aan de vraag of in die algemene voorwaarden de CISG is uitgesloten. Ingevolge de bepalingen in de CISG over aanbod en aanvaarding (art. 14, 18, 19 en 23) en uitleg aan de hand van de beginselen van het verdrag, met name in de context van de art. 8 en 9, is vereist, zo overweegt de rechtbank, dat op een zodanige manier naar de algemene voorwaarden is verwezen dat hetzij de wederpartij van die verwijzing niet onkundig kon zijn, hetzij voor een ‘redelijk persoon’ in de zin van art. 8 lid 2 CISG duidelijk was dat het de bedoeling was om de algemene voorwaarden op de overeenkomst van toepassing te verklaren. In de verkoopbevestigingen van de verkoper worden zijn algemene voorwaarden niet expliciet van toepassing

verklaard. De verkoper noemt de plaats waar zijn algemene voorwaarden zijn gedeponneerd. Van een 'redelijk persoon' die kennis neemt van de opdrachtbevestiging van de verkoper kan niet geveerd worden dat hij daarin leest dat de algemene voorwaarden van de verkoper van toepassing worden verklaard, zo overweegt de rechtbank. Op basis van die bewoordingen kan niet geoordeeld worden dat de koper niet onkundig kon zijn van de van toepassing verklaring van de algemene voorwaarden van de verkoper, en evenmin dat het voor de koper als een 'redelijk persoon' als bedoeld in art. 8 lid 2 CISG duidelijk heeft moeten zijn dat de verkoper beoogde zijn algemene voorwaarden van toepassing te doen zijn. De rechtbank concludeert dat de algemene voorwaarden van de verkoper niet op de overeenkomsten tussen partijen van toepassing zijn, waardoor de CISG onverminderd van toepassing is op de rechtsverhouding tussen partijen.

S.A. *Kruisinga*
UU

HULP- EN TUSSEN-PERSONENRECHT

Rechtspraak

HR 23 januari 2015, ECLI:NL:HR:2015:112 (ING/Bera)
Voor de volledigheid in de *ING/Bera*-reeks vermeld ik dit arrest. De Hoge Raad oordeelt dat het hof terecht geen verval van instantie heeft verleend. Ten aanzien van de middelen die betrekking hebben op de gestelde schijn van volmachtverlening oordeelt de Hoge Raad dat deze, gezien art. 81 lid 1 Wet RO geen bespreking behoeven. De conclusie van A-G Langemeijer, die, dit terzijde, ten aanzien van het eerste middel spreekt van 'een vergeefse herhaling van een reeds verworpen standpunt', is gevolgd (ECLI:NL:PHR:2014:1904).

Parket bij de Hoge Raad 3 oktober 2014, ECLI:NL:PHR:2014:1851 (curatoren/Easy Life Germany GmbH & Co. KG)
Is de door gefailleerde aangeschafte Porsche eigendom geworden van gefailleerde zelf (en valt deze daarmee in de boedel) of van Easy Life Germany (ELG)? Gefailleerde heeft Porsche

Zuid verzocht de factuur op naam van ELG te stellen. Het hof heeft (kort weergegeven) overwogen dat de tenaamstelling van de factuur er als verkeersopvatting toe strekt een betalingsverplichting van geadresseerde (ELG) weer te geven. Hieruit kan worden afgeleid aan wie de Porsche door Porsche Zuid is verkocht en aan wie deze vervolgens is overgedragen.

A-G Rank-Berenschot volgt het hof dat in de beantwoording van de vraag of de koopovereenkomst wel of niet op naam van ELG was gesloten deze verkeersopvatting heeft betrokken. De A-G maakt hierbij wel de kanttekening dat de tenaamstelling van de factuur in deze niet altijd doorslaggevend hoeft te zijn, maar wel onder omstandigheden een belangrijke aanwijzing kan vormen bij de vraag wie de wederpartij bij de overeenkomst is.

Doordat het hof ook heeft gekeken naar hetgeen Porsche Zuid en gefailleerde over en weer uit de door hen uiteindelijk gemaakte afspraken omtrent de tenaamstelling van de factuur hebben afgeleid en hebben mogen afleiden, heeft het hof de juiste maatstaf gehanteerd.

Het feit dat gefailleerde een belangrijk deel van de koopsom heeft betaald en dat gefailleerde de auto voornamelijk zelf heeft gereden, maken dit niet anders. Dat volgens de curatoren de factuur louter om fiscale redenen op naam van ELG is gezet evenmin. De Hoge Raad doet de zaak met toepassing van art. 81 Wet RO af (HR 28 november 2014, ECLI:NL:HR:2014:3457).

Parket bij de Hoge Raad 27 juni 2014, ECLI:NL:PHR:2014:686 (Zaanse Ontwikkelings Maatschappij BV en Y-land Planontwikkeling BV/Verweerder 1 en 2)

Bij de koop van een bedrijfspan van appellanten treedt de Zaanse Ontwikkelings Maatschappij (ZOM) op voor zich of nader te noemen meester ex art. 3:67 BW. In de eerste twee allonges is 'ZOM voor zich of nader te noemen meester' als koper genoemd. In de derde allonge staat enkel 'ZOM' genoemd. Het hof oordeelt dat hieraan niet de betekenis kan worden gehecht dat ZOM vanaf dat moment slechts voor zichzelf wilde contracteren of afstand deed van het recht een nadere meester te noemen. Die uitleg wordt niet gesteund door de bewoordingen in de allonge, die geen vervan-

ging van de koopakte betrof maar een gedeeltelijke aanpassing.

ZOM heeft echter niet gesteld en onderbouwd dat en wanneer zij zonder voorbehoud de naam Y-land als de uiteindelijke koper aan appellanten heeft medegedeeld. Van zo'n mededeling is ook niet gebleken.

Appellanten hadden slechts enkele uren ter beschikking om de conceptleveringsakte waarin Y-land aan de naam van de koper was toegevoegd, te bestuderen. In casu volstaat die tijdsperiode niet ter voldoening aan het wettelijk vereiste dat de mededeling ook binnen een redelijke termijn wordt gedaan. Het hof oordeelt dat ZOM aldus krachtens art. 3:67 lid 2 BW wordt geacht de overeenkomst voor zichzelf te zijn aangegaan (Hof Amsterdam 18 juni 2013, ECLI:NL:GHAMS:2013:5020).

A-G Keus concludeert dat het principaal cassatieberoep dient te worden verworpen. Als relevante overweging noem ik de gedachtegang van de A-G dat 'bekendheid van de wederpartij met de identiteit van de (beoogde) volmachtgever degen die de overeenkomst voor zich of een nader te noemen meester is aangegaan, niet onder alle omstandigheden ontslaat van zijn verplichting diens naam binnen een redelijke termijn zonder voorbehoud en voldoende duidelijk te noemen'. Daarbij kunnen volgens de A-G ook achteraf gebleken of voorgevallen omstandigheden van belang zijn en kan ook de houding van de bekende volmachtgever alsnog tot de conclusie leiden dat niet aan het voorschrift van art. 3:67 lid 1 BW is voldaan. De Hoge Raad doet de zaak met toepassing van art. 81 Wet RO af (HR 17 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2997).

Hof Amsterdam 23 december 2014, ECLI:NL:GHAMS:2014:5791 (Gemeente Ouder-Amstel/Geïntimeerde)

De vraag in deze zaak is of de gemeente gebonden is aan een koopovereenkomst. Een relevante overweging van het hof dienaangaande is dat in een democratische rechtsstaat aan de in de Gemeentewet neergelegde en in een mandaatregeling van een gemeente uitgewerkte bevoegdheidsverdeling dermate groot gewicht toekomt dat slechts in bijzondere omstandigheden plaats is voor het oordeel dat naar verkeersopvattingen sprake is van voor risico van de gemeente komende schijn van vertegenwoordigingsbe-